EELNÕU

VABARIIGI VALITSUS

ISTUNGI PROTOKOLL

…… 2026 nr

Tallinn, Stenbocki maja

Eesti seisukohad Euroopa Tööjõuameti tugevdamise määruse eelnõu kohta

Kiita heaks järgmised majandus- ja tööstusministri esitatud seisukohad, mis puudutavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse, millega muudetakse määrust (EL) 2019/1149, millega asutatakse Euroopa Tööjõuamet, määrust (EL) 2016/589, milles käsitletakse Euroopa tööturuasutuste võrgustikku (EURESe võrgustik), töötajate juurdepääsu liikuvusteenustele ja tööturgude edasist integratsiooni, ning määrust (EL)a 1024/2012, mis käsitleb siseturu infosüsteemi kaudu tehtavat halduskoostööd, ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni rakendusotsused (EL) 2017/1256, (EL) 2018/170, (EL) 2018/1020 ja (EL) 2018/1021, eelnõud:

1. Eesti toetab määruse eesmärki edendada tööjõu õiglast liikuvust ning Euroopa Tööjõuameti (ELA) senisest aktiivsemat ennetus- ja vahendustegevust selle saavutamiseks. Samuti toetame ELA-le rolli andmist tööalase ärakasutamise ennetamisel ja käsitlemisel ning kolmandate riikide kodanike töö- ja sotsiaalkindlustusõiguste kaitsel. Toetame kolmandate riikide kodanike töö- ja sotsiaalkindlustusõiguste järelevalve ja sisserändeõiguse jõustamise selget eraldatust.
2. Eesti toetab töötajatele ja tööandjatele suunatud teabe- ja nõustamisteenuste parandamist, sealhulgas ELA võimalust anda selleks kohalikele organisatsioonidele toetusi tingimusel, et see ei too liikmesriikidele kaasa lisakulusid.
3. Eesti toetab liikmesriikide vahelise vaidluste vahendusmenetluse lihtsustamist ja kiirendamist ühele menetlusele ülemineku kaudu ning sellega kaasnevat bürokraatia vähendamist.
4. Eesti peab oluliseks, et osalemine ELA toetatud koostöös, sealhulgas ühiskontrollides, oleks vabatahtlik. Eesti territooriumil läbiviidavates ühiskontrollides osalevate teiste liikmesriikide inspektoritele antavad õigused nagu pääs kontrollitavatesse ruumidesse, dokumentidega tutvumine ja tõendite kogumine, peavad olema kooskõlas Eesti õigusega ning kontrolli eesmärki arvestades vajalikud ja proportsionaalsed.
5. Eesti peab oluliseks vältida liikmesriikide halduskoormuse suurenemist. Kontrollijärgne aruandlus ja muu teabe esitamine peavad olema minimaalselt koormavad ning võimalikud ilma, et tekiks vajadus koguda andmeid, mida järelevalve läbiviimiseks ei vajata või ei koguta. Kooskõlastatud või ühiskontrollis mitteosalemise põhjendamiseks antud tähtaeg peab olema pikem kui 10 tööpäeva.
6. Eesti peab oluliseks, et ELA operatiivseid riskianalüüse koostataks olemasolevate ressursside arvelt.
7. Eesti ei toeta kohustust nimetada ja lähetada ELA-sse täiendavaid riiklikke kontaktametnikke, kuivõrd ELA toetatud koostöö peab põhinema liikmesriikide vabatahtlikul osalemisel. Olemasolev kontaktametnik saab täita ka järelevalve kontaktametniku ülesandeid. Kohustuslik lähetamine suurendaks põhjendamatult ELA kulusid ning oleks eelkõige väikeste liikmesriikide järelevalveasutuste ressursse ja vajadusi arvestades ebaproportsionaalne. Seetõttu saame toetada lahendust, mille

kohaselt on nii täiendava ametniku nimetamine kui ka lähetamine liikmesriigile vabatahtlikud. Kontaktametniku kandidaadi peab valima ja esitama liikmesriik ning lõplik otsustusõigus tema nimetamise üle peab jääma liikmesriigile.

8. Eesti peab oluliseks, et ELA andmetöötlusvolitused oleksid määruses selgelt seotud konkreetsete ülesannete ja ammendavalt määratletud eesmärkidega. Andmetöötlus, sealhulgas isikuandmete töötlemine, peab olema eesmärgipärane, vajalik, proportsionaalne ja läbipaistev ning järgima andmete minimeerimise ja säilitamise piiramise põhimõtteid. Õigusaktis tuleb määratleda töödeldavate andmete ja andmesubjektide kategooriad, juurdepääsuõigused ning põhjendatud maksimaalsed säilitamistähtajad. Teabevahetuses tuleb eelistada siseturu infosüsteemi (IMI) ning vältida eri infosüsteemidest pärinevate andmete põhjendamatut koondamist ja dubleerimist. Kõik päringud ja andmetele juurdepääsud peavad olema logitud ning andmetöötluse õiguspärasus kontrollitav. Võimaluse korral tuleb kasutada anonüümitud või koondatud andmeid.
9. Eesti toetab Euroopa tööturuasutuste võrgustiku EURES tegevusaruande esitamise sageduse vähendamist.
10. Eesti ei toeta muudatust, millega kaotatakse Euroopa Koordinatsiooniameti (ECO) ülesanne toetada liikmesriike kommunikatsioonitegevuste elluviimisel.

2. Eesti esindajatel Euroopa Liidu Nõukogu eri tasanditel väljendada ülaltoodud seisukohti.

3. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumil teha punktis 1 nimetatud seisukohad teatavaks huvirühmadele, kes olid kaasatud seisukohtade kujundamisesse. Riigikantseleil esitada punktis 1 nimetatud eelnõu ja seisukohad Riigikogu juhatusele ja teha seisukohad teatavaks Eestist valitud Euroopa Parlamendi liikmetele ja Eestist nimetatud Regioonide Komitee ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liikmetele.

Kristen Michal
Peaminister

Keit Kasemets
Riigisekretär